

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

**להסדר שצדדים לו רשת-נגה בע"מ, שידורי קשת בע"מ, חברת החדשות
הישראלית בע"מ והטלוויזיה החינוכית הישראלית.**

1. פתח דבר

ביום 5 בספטמבר 2007 הונחה על שולחני בקשה לפטור מאישור בית הדין להגבלים עסקיים להסכם לשיתוף פעולה בין רשת-נגה בע"מ (להלן "רשת"), שידורי קשת בע"מ (להלן "קשת"), חברת החדשות הישראלית בע"מ (להלן "חברת החדשות") והטלוויזיה החינוכית הישראלית (להלן "הטלוויזיה החינוכית"). הבקשה הוגשה על ידי רשת וקשת. הסדר לשיתוף פעולה מעין זה הינו הסדר הטעון הכשרה באחת הדרכים הקבועות בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("החוק").

לאחר שבחנתי את ההסכם, את הכבילות המצויות בו ואת השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות שבהסכמים, אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשווקים כאמור, כי עיקר ההסכם אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו וזאת בכפוף לתנאים המפורטים בהחלטה זו. מטעמים אלה מצאתי כי ההסכם ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק וזאת בתנאים המפורטים בסיפא להחלטה זו.

2. ההסכם והשפעתו על התחרות

2.1 הצדדים וההסכם

רשת וקשת הינן שתי הזכייניות של ערוץ 2 (להלן: "הזכייניות"), אשר מחלקות ביניהן, ביחד עם הצדדים האחרים להסדר את זמני השידור בערוץ 2 וזאת על פי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן – 1990 (להלן: "חוק הרשות השנייה"). הזכייניות עוסקות בהפקת שידורי טלוויזיה לשם שידור על ידן, כל אחת בימי השידור היעודים לה. הזכייניות הן חברות פרטיות. הצדדים הנוספים להסדר הינם: חברת החדשות, האמונה על משדרי החדשות של ערוץ 2 וממומנת על ידי הזכייניות, והטלוויזיה החינוכית.

2.2 ההסדר הכובל

ההסכם הינו הסכם בעל פה בין הזכייניות, חברת החדשות והטלוויזיה החינוכית. מטרת ההסכם הינה לאפשר לכלל הגופים המרכיבים את ערוץ 2 להתקבל כחברים באיגוד השידור האירופי (להלן "EBU" European Broadcasting Union). על פי מידע שהתקבל מהצדדים עולה כי ניסיונות קבלה שביצעה כל אחת מהזכייניות נדחה על ידי ה-EBU בעיקר בשל העובדה שקשת ורשת חולקות ביניהן את ימי השידור בערוץ 2, ולכן כל אחת מהן בנפרד, אינה עונה להגדרת ערוץ אשר רק הוא יכול להגיש בקשה ולהתקבל כחבר בארגון. לפיכך, צריכים הצדדים להיות חברים ב-EBU במשותף, ובהתאם אף לנהל יחדיו את הליכי הקבלה.

הזכייניות מתחרות זו בזו, בין השאר, במכירת זמן פרסום וברכישת תכני שידור, ומשכך שיתוף פעולה מעין זה, שנוגע בטבורו לתכני שידור, הוא הסדר כובל.

ארגון ה-EBU הינו ארגון הנוסד בשנת 1950 ומאגד בתוכו גופי שידור מרחבי אירופה והעולם. הארגון הינו ארגון ללא כוונות רווח ומטרתו העיקרית הינה יצירה ושיתוף פעולה בין גופי שידור שונים ממדינות שונות. הפעילות מתבטאת בהפקה של אירועים גדולים כגון האירוויזיון, ובנוסף עזרה בניהול משא ומתן לגבי תכנים שונים וכן ניצול היתרון לגודל לרכישה של זכויות שידור על אירועי ספורט גדולים ברחבי העולם כגון: אליפות העולם בכדורגל, המשחקים האולימפיים ועוד. הארגון מאגד בתוכו גופי שידור ממדינות שונות ומהווה את איגוד השידורים הגדול בעולם. גם לישראל ישנה נציגות באיגוד זה בדמותו של הערוץ הראשון, אולם אין מניעה שלמדינה אחת תהיה יותר מנציגות אחת באיגוד, והראיה היא שכיום ישנם 75 חברים פעילים מ-56 מדינות שונות.

2.3 השפעת ההסדר על התחרות

על פי המידע שהועבר אלינו מהזכייניות, ניכר כי המניע העומד בבסיס ההסדר הנו מניע לגיטימי וענייני. שיתוף הפעולה נכפה על הזכייניות על ידי ה-EBU, הואיל ואין באפשרותן להצטרף כחברות ל-EBU בדרך אחרת זולת שיתוף הפעולה הנ"ל. לדבריהן, הצטרפותן של הזכייניות ל-EBU תגדיל את היצע התכנים וזכויות השידור אשר יעמדו לרשותן, ובכך תגבר התחרות בין ערוץ 2 לערוצים אחרים. בנוסף, שיתוף הפעולה יגרום גם לשיפור התכנים וההפקות ובכך ישתפר גם מצבם של הצופים.

עם זאת, ההסדר הכובל בענייננו מעלה חששות מסוימים להגבלת התחרות, אשר נלווים בדרך כלל לשיתופי פעולה בין מתחרים. מדבר בחששות אשר נמנים על ה"מעגל השני" של החששות התחרותיים – הפוטנציאל לחלחול שיתוף הפעולה אל מעבר לגבולות המצומצמים המתחייבים מההסדר שנדון כאן.

במספר החלטות בעבר קיבל הממונה על הגבלים עסקיים בקשות לשיתוף פעולה בין זכייניות ערוץ 2, כאשר נסיבות העניין הצדיקו זאת. כך, לדוגמא, קבע הממונה בעניין שיתוף הפעולה בין הזכייניות לצורך הפקת סדרת דרמה יומית¹:

"לא מצאתי כל טעם ממשי לאסור על שיתוף הפעולה. המדובר, כאמור, במוצר שלולא החבירה לא יוכלו הזכייניות באורח סביר להביאו בפני הצופה ובכך ייגרע מוצר שהצופה-הצרכן יכול היה ליהנות ממנו. מושכלת יסוד היא בדיני התחרות כי הגדלת תפוקה אינה מבטאת פגיעה תחרותית אלא מעלה תחרותית המיטיבה עם הצרכן"²

יחד עם זאת לא כל שיתוף פעולה שכזה בין הזכייניות ראוי לקבל פטור אלא יש לבחון האם שיתוף הפעולה ישפר את מצב הצרכנים ויגביר את התחרות:³

"הקו המנחה בהחלטות הממונה הוא כי שיתופי פעולה בין הזכייניות יותרו כאשר הם נחוצים וכאשר ברי שהם מביאים לשיפור המוצר ואינם עלולים לפגוע פגיעה מהותית בתחרות."

דומני, כי במקרה דנן שיתוף הפעולה עשוי לשפר את איכות השידור ולגרום להגברת התחרות בין הערוצים, כיון שבמצב הנוכחי רק הערוץ הראשון הינו חבר ב-EBU והוא הנהנה הבלעדי מחברותו בארגון.

אך אם זאת עדיין עולה חשש תחרותי ששיתוף הפעולה הספציפי הנדרש לשם הקבלה ל-EBU יחלחל אף לתחומים אחרים ויעשה כר נוח לפעילות אנטי-תחרותית. בכדי להשקיט חשש זה, יותנה מתן הפטור בתנאים, אשר מטרתם למנוע חלחול כאמור של שיתוף הפעולה.

3. סוף דבר

לאחר שבחנתי את ההסדר הנדון, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי בתנאים המוצעים אין בהסדר כדי לפגוע

¹ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל: הסכם בין רשת ובין קשת ובין טלעד מיום 5.1.03 (בנוגע לסדרת דרמה תעשייתית יומית) 2003, **הגבלים עסקיים**, 3016290

² לכלל זה יימצאו חריגים במקרי קיצון בהם הגדלת התפוקה על ידי השחקן הקיים בשוק היא מעשה של טורפנות על ידי בעל מונופולין. בפרשת Alcoa (USA v. Aluminum Co of America, 148 F.2d, 416) נקבע כי הגדלה ללא צורך של קווי הייצור כדי ליצור עודף ניכר של כושר ייצור ובכך להרתיע שחקנים פוטנציאליים חדשים מלהיכנס לשוק היא מעשה של מונופוליזציה, עבירה לפי סעיף 2 ל-Sherman Act. (§2 of the Sherman Act 15 U.S.C.A.)

³ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים בדבר אי מתן פטור לאישור הסדר כובל, הסכם בין זכייניות הערוץ השני להאחדת שידורים בעת חירום מיום 4.5.2003, **הגבלים עסקיים**, 3018043.

1. כל המגעים שבין הצדדים להסדר ובין ה-EBU יופקדו בידיו של אדם אחד, אשר ישמש כנציגם הבלעדי של הצדדים, הן לצורך הליכי הקבלה ל-EBU והן בכל עניין הקשור בו (להלן: "הנציג"). על אף האמור ברישא תנאי זה, מי מהצדדים יוכל לרכוש ישירות ובנפרד מה-EBU תכנים שישודרו על ידו בלבד, ושרכישתם או שידורם אינם כרוכים בשיתוף פעולה עם הצדדים האחרים או מי מהם.
 2. לא ישמש כנציג אדם המעורב במישרין או בעקיפין בתחום הפרסום ו/או השיווק ו/או רכישת תוכן (על פי הפירוט המופיע בסעיף 5 להלן) אצל מי מהזכייניות, וזאת אלא אם אושרה זהותו של הנציג מראש ובכתב על ידי הממונה.
 3. בטרם ימונה הנציג על ידי הזכייניות, תוצג לו החלטתי זו והוא יאשר בכתב בפני הצדדים כי ההחלטה לרבות תנאיה מוכרים לו, הוא מחויב להם וידוע לו כי הפרתם מהווה הפרה של הוראות החוק. הצדדים או מי מהם ישמרו העתק מאישור זה במשרדיהן והוא יומצא לממונה בתוך 7 ימים מדרישתה.
 4. הצדדים ו/או מי מטעמם לא יקיימו ביניהם מגעים שאינם נובעים באופן הכרחי מההסכם.
 5. מבלי לגרוע מכלליות האמור בתנאים לעיל, לא יידונו בין הצדדים או מי מטעמם וכן לא יועברו בין הצדדים ו/או מי מטעמם מידע כלשהו הנוגע לאיזה מהעניינים הבאים:
 - א. כל עניין הנוגע במישרין או בעקיפין לסוגיית הפרסום בשידורי מי מהזכייניות, לרבות מחירי פרסום ו/או התנהלות הזכייניות מול הגורמים השונים בתחום;
 - ב. כל עניין הנוגע במישרין או בעקיפין לסוגיית רכישת תוכן, לרבות תכנית, סדרה, סרט, שעשועון, אירוע חדשותי, מגזין וכל תוכן שידור אחר שניתן להציג בטלוויזיה, שנוצר ו/או מוצע למכירה בישראל, ואשר אינו ניתן לרכישה באמצעות ה-EBU;
 6. כל שיתוף פעולה בין הצדדים או מי מהם ברכישת תכנים מה-EBU או שידורם אינו חוסה תחת פטור זה וטעון אישור נפרד מראש על ידי הממונה.
 7. כל ספק בנוגע לתנאים אלה או לפרשנותם יובא להכרעתה הבלעדית של הממונה.
- בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור. תוקפו של פטור זה 5 שנים מיום שניתן.

מירב בארי

כלכלנית ראשית

ממלאת מקום הממונה על הגבלים עסקיים